

**Uit: Limburgsche Legenden II (1982), blz. 94-95
door H. Welters, zich noemende "De Verzamelaar"**

Toen in de laatste helft der vorige eeuw de beruchte dievenbende der bokkenrijders alom in deze landen schrik en verwoesting verspreidde, gebeurde het eens dat zij tot hoofdman den schepen L., uit het vlek N....., verkozen.

De man was stoutmoedig en slim, ook zijne beide dochters Kaat en Mik had de schepen in de samenrotting opgenomen; zelfs had zijne Kaat reeds hare handen met bloed bevlekt, toen zij bij eenen aanslag te W..... eene arme vrouw, die uit een venster om hulp riep, door een pistoolschot van het leven beroofde.

Geheel onbewust van de zedeloosheid dier familie, waren er onder de menigvuldige mededingers naar de hand der rijke schependochters, twee flinke boerenzonen uit E..., Piet en Klaas.

Toen deze jongelingen van de **S.....sche Donderdagsmarkt**, op eenen keer wat laat waren vertrokken, overviel hen de duisternis te N..... zoodanig, dat zij besloten in L.'s schuur te overnachten.

Zij kropen op het ingeschuurde stroo en sliepen weldra in. Omstreeks middernacht werden zij door een gepiep aan de schuurdeur wakker. De deur ging open en 60 gewapende schelmen met zware pakken beladen drongen de schuur binnen. Terstond erkenden onze knapen de geduchte bokkenrijders, waarover zoovele beangstigende vertelsels in omloop waren. Schrik en angst bevingen hen, nauwelijks durfden zij adem halen. Hooger nog steeg hunne vrees, toen één der boeven uitriep:

"Mannen ik ruik menschenvleesch!" Er werd gesnuffeld en met de lantaarn rondgelicht, maar per geluk werden onze E...er-jongens niet ontdekt. Zij zien vervolgens de gauwdieven hunnen buit uitpakken.

Vader L. presideerde de verdeeling en een aanmerkelijk deel van den roof werd voor hem ter zijde gelegd, zoodat Mik uitriep: "als dat zóó vooraangaat, vader, kunnen wij onze koeien wel aan zilveren kettingen vastleggen".

Nadat de buit verdeeld was werd vergadering gehouden, de schepen gaf zijne bevelen voor eenen volgenden strooptocht en deed aan ieder bokkenrijder door Kaat en Mik eene halve pint klare jenever uitreiken, waarop de booswichten in alle richtingen wegslopen en alles wederom doodstil werd. Men kon wel denken dat Piet en Klaas zich zoo spoedig mogelijk uit de voeten maakten. Regelrecht begaven zij zich naar M....., alwaar zij alles aan den drossaard openbaarden.

Deze hooge rechter ontbood nu op éenen dag de zeven schepenen van het ambt en onder dezen ook L. Daar L. wel giste dat het hem niet goed zoude gaan, stak hij zijne doodsmuts bij zich. De schepenen werden afzonderlijk verhoord, ten laatste ook L.

Toen hij bij den drossaard verscheen, bood hem deze een paar stevige kluisters aan, zeggende: "Beproof eens schepen, of u deze manchetten ook wel passen!"

L. werd op de pijnbank gelegd, maar wilde niets bekennen. Men zegt, dat hij in den Tomp, de gevangenis van M....., den hongerdood is gestorven.

Bronvermelding: M. (herdruk van het in 1875 en 1876 verschenen werk)

**Uit: Limburgsch Sagenboek (1988)
door Jacques R.W. Sinnighe**

(een navertelling van het nevenstaande verhaal)

Eens kozen de Bokkenrijders als hun hoofdman den schepen L.

Dat was een goede keus, want de kerel was moedig en sluw als geen. Zijn beide dochters Kaat en Mik had hij ook lid gemaakt van de bende en Kaat had al blijk gegeven een aardje naar haar vaartje te hebben, toen zij bij een overval op een hoeve te W., een vrouw die uit het venster om hulp riep, koelbloedig met haar pistool neerschoot.

Ieder hield den schepen voor een braaf en eerlijk man en menige boerenzoon uit de omgeving waagde een oogje aan zijn beide mooie en rijke dochters. Onder die vrijers waren twee jongens uit Echt.

Eens kwamen die beiden van de **Sittardsche Donderdagsmarkt**, toen de duisternis hen in N. overviel en zij besloten in de schuur van den schepen te overnachten.

Zij kropen in het stroo en sliepen weldra in. Omstreeks middernacht werden ze door het knarsen van de schuurdeur wakker. De deur ging open en zestig tot de tanden gewapende roovers, met zware pakken beladen, dromden de schuur binnen. De jongens daarboven in het stroo werden koud van schrik, want ze begrepen dat deze troep de beruchte Bokkenrijders waren, waarover men zooveel hoorde gewagen en hun angst steeg nog, toen een der roovers uitriep:

"Mannen, ik ruik menschenvleesch!"

Er werd in donkere hoeken gekeken en met de lantaarn in het rond gelicht, maar bij geluk ontdekte men hen niet; en gerustgesteld gingen de gauwdieven er toe over den buit uit te pakken.

De schepen leidde de verdeeling en een groot deel van den roof werd voor hem terzijde gelegd, zoodat Mik uitriep: "Als dat zoo doorgaat, vader, kunnen we onze koeien wel aan zilveren kettingen leggen."

Daarop vergaderde de bende en de schepen gaf zijn bevelen voor een volgenden strooptocht en liet voor ieder Bokkenrijder een halve pint klare jenever inschenken, waarna de roovers, een na een, in het duister wegslopen. Eindelijk waren allen afgetrokken, maar 't duurde nog wel een uur eer de beide jongens zich dorsten te bewegen. Haastig maakten zij zich toen uit de voeten en klopten dien eigen nacht nog den drossaard van M. uit zijn bed om hem alles te vertellen, wat ze gezien en gehoord hadden.

Deze rechter ontbood nu de zeven schepenen van de rechtbank en onder hen was ook L. Daar hij wel giste, dat het hem niet goed zou vergaan, stak hij zijn doodsmuts bij zich. De schepenen werden afzonderlijk verhoord en L. was de laatste.

Toen hij bij den drossaard verscheen, bood die hem een paar ijzeren boeien aan. "Kijk eens, schepen, of u deze manchetten passen, " zei hij.

L. werd op de pijnbank gelegd, maar wilde niet bekennen. Men zegt dat hij in den Tomp, de gevangenis van M., den hongerdood is gestorven.

Bronvermelding: H. Welters, Limburgsche Legenden II (1982), blz. 94-95.